No. 1461 Zaterdag 30 December 1911. 28ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Oud No. 223, Nieuw No. 4.
Waterkant, Overzijde.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Oudejaarsavond.

Zacht zweven ze aan die droeve en zoete herinneringen aan genoten blijdschap en geleden smart gedurende het afgeloopen jaar. Is het niet, alsof die lange reeks van dagen, weken en maanden wordt samengedrongen tot een enkelen dag, en doorleven wij niet opnieuw alle lief en leed van het geheele jaar?

Oudejaarsavond is een stemmingsvolle; en de toon van die stemming zal hoog zijn, opgewekt en vroolijk, of diep, dof en treurig, naar gelang ons in den loop van het jaar in ruimer mate geluk dan wel ongeluk werd toebedeeld.

Aan veler oog zal zich weer vertoonen de lieflijke gestalte van de dierbare, die aan zoo menige familie outviel. Die betreurde dooden worden dubbel gemist op dezen dag. Met hen is uit vele huizen ook de vreugde geweken.

Eerbied hebben wij voor de smart dezer bedroefde zielen en hopen dat de tijd hun zijn heelenden balsem brengen zal.

Een eeresaluut brengen wij aan de nagedachtenis der verdienstelijke burgers, die dit jaar aan onze maatschappij werden onttrokken door den dood.

Treden wij nu uit den meer intiemen familiekring in het volle, openbare leven. In welke stemming moeten wij 1911 besluiten, als wij dit jaar eens de revue laten passeeren en ons afvragen. hoe dit geweest is voor onze Kolonie?

Over het algemeen heeft het jaar 1911 zich niet onderscheiden van zijn voorgangers. Het bracht ons goed en kwaad en was voor ons, evenals de meeste voorafgaande jaren, rijk slechts aan tegenslag en teleurstellingen.

Zoo zal wel het oordeel zijn van zeer velen onzer geachte Lezers.

Curaçao is en blijft voor hen de „Noodlijdende Kolonie". Maar het oordeel van anderen mag toch ook wel eenig gewicht in de schaal leggen, vooral wanneer dit het oordeel is van alleszins bevoegde mannen.

Die mannen hebben hun oordeel uitgesproken in hun daden. Die mannen zijn de groot-industrieelen in Nederland die een begin maakten met breed opgezette ondernemingen in onze Kolonie. Zij toch zullen hun geld niet wagen, als zij geen toekomst zien voor Curaçao.

Die mannen zijn verschillende particulieren in de Kolonie zelf, die reeds bestaande industrieën ten koste van veel geld en moeite aanmerkelijk uitbreidden, of verbeterden.

Die mannen zijn de velen, uit Nederland en in de Kolonie die op verschillend gebied concessie aanvroegen bij het gouvernement.

Die mannen zijn de leden van de Welvaart-commissie, die na Suriname ook ons eiland bezochten en vol sympatbie waren voor onze Kolonie.

Die mannen eindelijk zijn de leden van de Nederlandsche Kamer van Koophandel te New-York, die een toekomst zien voor onze hoedenindustrie en onze haven.

Daar is nu in den laatsten tijd een vooruitstrevende beweging merkbaar in de juiste en goede richting, namelijk in de verbetering van onze haven en gevolgelijk dus ook van handel en scheepvaart, in de vestiging eener volksindustrie, het hoedenvlechten en in de uitoefening van de eenig mogelijken landbouw op Curaçao den aanplant van mais, sisal, aloë en dividivi.

En wat ons bovenal hoop geeft voor een blijden toekomst is het feit, dat deze vooruitstrevende beweging uitgaat van ons Koloniaal Bestuur in vereeniging met energieke particulieren. Zulk een beweging is levensvatbaar en kan onze Kolonie van „noodlijdend" vooruitstrevend maken en dan zal de werkelijke vooruitgang ook wel volgen.

In deze hoopvolle stemming besluiten wij het jaar 1911 en wenschen aan al onze Lezers een zalig en gelukkig Nieuwjaar. Moge onze hoop verwezenlijkt en onze verwachtingen vervuld worden en de goede God onze krachtige pogingen, om Curaçao vooruit te helpen, zegenen.

Zalig Nieuwjaar!

Holland en Venezuela

IN DE

Tweede Kamer.

Bij de behandeling van de Begrooting voor Buitenlandsche Zaken in de avondzitting der 2de Kamer op den 4n December sprak de Heer VAN KARNEBEEK als volgt:

Het is nu reeds 50 jaar lang. dat ik met onze betrekkingen tot Venezuela bekend ben en deze vrij nauwkeurig gevolgd heb; ik geloof dat er eigenlijk geen oogenblik zou zijn aan te geven, waarin wij van onze betrekkingen met Venezuela genoegen hebben beleefd, integendeel, er zijn oogenblikken geweest, zelfs nog zeer onlangs, waarin onze verhouding zeer gespannen en moeilijk was, en dientengevolge zijn wij nog niet in de omstandigheid gekomen van met Venezuela in de normale verhouding te verkeeren van een regelmatige diplomatieke betrekking te hebben.

Het spreekt vanzelf, dat voor een waarlijk vriendschappelijke houding met Venezuela het noodig zou zijn, dat er een einde kwam aan de welbekende 30 % differentieele rechten, die ten nadeele van onze kolonie Curaçao worden geheven: differentieele rechten, die niet zoozeer in het voordeel zijn van Venezuela, als in het voordeel van eenige groote vreemde handelshuizen in Venezuela, die er natuurlijk belang bij hebben, dat die rechten worden in stand gehouden, rechten, die aan den anderen kant een groot gevaar opleveren van telkens weder opkomende verwikkelingen tusschen ons en Venezuela, omdat zij als het ware uitnoodigen tot smokkelhandel, waaruit allerlei moeilijkheden niet alleen kunnen voortkomen, maar zelfs ook al herhaaldelijk zijn voortgekomen.

Voor goede en stabiele betrekkingen met Venezuela zou het dus zeer noodig zijn, dat er een einde kwam aan die 30 pct. differentieele rechten. Intusschen is het zeer moeilijk om dit gedaan te krijgen. Waar zelfs een groote Mogendheid als Engeland, dat in dit opzicht in dezelfde positie verkeert als wij, er niet in heeft kunnen slagen die rechten afgeschaft te krijgen, daar zullen ook wij daarin wel niet slagen. Nu is uit de mededeelingen in het Oranjeboek gebleken, dat er pogingen zijn gedaan om tot herstel van diplomatiek verkeer met Venezuela te geraken, iets waar ik niets tegen heb, iets dat ik inderdaad zeer zou toejuichen, en met te meer genoegen zou zien, nu het gebleken is, dat men dit ook van de zijde van Venezuela wenscht, aangezien er tot tweemaal toe agenten van Venezuela hier zijn geweest met opdracht te verkrijgen dat het normale diplomatieke verkeer, de normale betrekkingen met Nederland weder zouden worden hersteld. Onder die omstandigheden is er m. i. reden om van den kant van Nederland eenige toeschietelijkheid te betoonen, te toonen dat wij ook hierop prijs stellen. Hierbij staat echter nog in den weg de vordering van een onzer landgenooten ter zake van schade hem toegebracht door het gepeupel van Caracas, dat zijn eigendommen heeft vernield. Ik kan mij begrijpen, dat men die zaak van den kant van Venezuela eenigszins anders bekijkt dan wij dit doen van onzen kant. Dit ligt voor de hand: ik wil gaarne toegeven, „dat dit kan zijn een quaestieuse zaak, een litigeus geschil. Doch wat is nu meer normaal, meer natuurlijk in de tegenwoordigen tijd, dan dat men dergelijke questies onderwerpt aan de beslissing van een arbiter.

Zulks strookte geheel met de opvattingen van den tegenwoordigen tijd. en ik meen daarom gerust te mogen aannemen, dat de geheele Kamer met mij zal instemmen, als ik het onbillijk acht, dat de Venezolaansche Regeering niet heeft willen toestemmen in het voorstel door onzen Minister gedaan om het geschil door middel van arbitrage te doen beslechten.

Ik meen te mogen zeggen, dat de Minister op dit punt gerust kan zijn, dat hij achter zich heeft de meening van de geheele Kamer en van het geheele land, dat hier een arbitrale uitspraak billijk zou zijn, te meer omdat het voorstel van onzen Minister gedaan is in zoodanigen vorm, dat voor Venezuela niet de minste vrees of zelfs maar de minste schijn van bedenking behoeft te bestaan, van te doen te krijgen met een arbiter, die eenigszins gepraedisponeerd zou kunnen zijn tot het erkennen van Europeesche vorderingen, aangezien die arbiter zou zijn een Zuid-Amerikaansch staatsman, een persoon dus, die zich geheel op het standpunt zou weten te plaatsen, dat Venezuela in deze zaak inneemt.

In dezelfde zitting sprak nog de Heer HUGENHOLTZ over hetzelfde onderwerp:

Een tweede punt dat ik kortelijk wil bespreken is de quaestie-Venezuela. De heer van Karnebeek heeft daarover reeds het zijne gezegd en ik kan mij bijna geheel bij hem aansluiten. In de Memorie van Antwoord staat, dat de Minister met leedwezen zag „dat in het Voorloopig Verslag uitdrukking is gegeven aan de appreciatie van verschillende leden omtrent het standpunt door den ondergeteekende in nog gevoerd wordende onderhandelingen ingenomen."

Deze grief raakt in de eerste plaats de Commissie van Rapporteurs, die immers deze appreciatie in het Voorloopig Verslag tot uiting heeft gebracht, maar zij treft ook die leden, die daartoe bij het afdeelingsonderzoek aanleiding hebben gegeven. Toch komt de grief mij niet billijk voor. Want wat hebben wij toch — de heer van Karnebeek heeft daarop gewezen — een vreemde verhouding met Venezuela! Oorlog hebben wij niet, maar vriendschap evenmin. De diplomatieke betrekkingen zijn al geruimen tijd verstoord en wij onderhandelen al jarenlang. Maar Venezuela is uitermatig koppig en we schieten niet op. Hoelang zal dat nog duren? Ondertusschen lijdt daar-

Nieuwjaar

BIJ DE

verschillende Volkeren.

Elk nieuwjaar vormt een nieuwe mijlpaal op onzen levensweg. Vandaar dan ook, dat nieuwjaarsdag voor 't menschelijk leven van de grootste beteekenis is.

Reeds de oude Romeinen begrepen dit. Zij vierden op dezen dag het feest van hunnen god, Janus, den beschermer van elk begin. Zij brachten hem offers en noemden dezen dag *dies faustus*, dat wil zeggen een dag van gunstige beteekenis. Daarom begonnen zij gewoonlijk op dezen dag met gewichtige zaken, om zoo 't geluk aan zich te verbinden. Ook gaf men elkander nieuwjaarsgeschenken. Deze bestonden aanvankelijk in allerlei vruchten, als dadels, vijgen, kastanjes, enz., of wel in allerlei artikelen voor dagelijksch gebruik. Ook munten werden ten geschenke gegeven en vele bekende verzamelaars van munten hebben als hunne meening te kennen gegeven, dat de munten, die men elkander met nieuwjaar schonk, de schoonste stukken zijn die wij uit dien tijd bezitten; want, de indertijd gangbare munten waren leelijk en plomp van vorm en zeker niet voor geschenken geschikt.

Met den steeds grooter wordenden welstand der Romeinen werden ook de geschenken kostbaarder. Zij bestonden in gouden en zilveren vazen, beeldhouwwerk en andere kostbaarheden. Steeds werden de cadeau's door vrome wenschen voor 't nieuwe jaar begeleid.

* * *

In Italië is deze gewoonte tot den huidigen dag bewaard gebleven.

Ook in Frankrijk en België spelen de Nieuwjaarsgeschenken eene gewichtige rol. De eerste Januari is voor Parijs ongeveer dat, wat St. Nicolaas voor Holland en Kerstmis voor Duitschland is. Alles steekt de handen uit en wil zijne *étrennes* (geschenken) hebben. Op nieuwjaarsmorgen is in alle familie's groote bedeeling. De kinderen worden rijkelijk voorzien van allerlei snoep- en speelgoederen, waaronder de zoogenaamde schertsartikelen bijna nooit ontbreken. De dames worden rijkelijk begiftigd met bonbonniéres, bloemen en allerlei kunstvoorwerpen. Dan verschijnen de bedienden, de brievenbestellers, de stratenvegers en wenschen allen een gelukkig nieuwjaar, waarvoor zij dan natuurlijk 'n extra fooi krijgen.

Het is bekend, dat onder de regeering van Lodewijk XIV op 't gebied der nieuwjaarscadeau's een groote luxe heerschte. Wie 't waagde, daaraan niet mede te doen had de geheele publieke meening tegen zich. Dat bewijst o.a. een grafschrift van den volgenden inhoud:

„Onder dezen steen ligt begraven de gierigste man van geheel Rennes; hij stierf daags voor nieuwjaar, opdat hij geen cadeau's behoefde te geven."

Wegens de toenemende luxe trachtte men in 1793 de nieuwjaarsgeschenken af te schaffen, maar dit bleef zonder gevolg.

Ook in Engeland, Duitschland en Nederland worden in verschillende streken nog steeds nieuwjaarsgeschenken gegeven. De kinderen en de armen worden op dien dag niet vergeten, al kan 't intusschen niet ontkend worden, dat de nieuwjaarsgeschenken in deze landen veel door de Kerst- en St. Nicolaas-geschenken verdrongen zijn.

* * *

Zoodra de klok des nachts twaalf uur slaat, wenscht men zich overal een gelukkig nieuwjaar.

Bij ons te lande heet het *Zalig Nieuwjaar*, of: *gelukkig nieuwjaar!*
In Duitschland: *Prosit Neujahr!*
In Engeland: *A happy new jear!*
In Denemarken en Noorwegen: *Glaedeligt Nystaar!*
In Zweden: *Godtnyttar!*
In Rusland: *Is novum Godii!*
In Frankrijk: *Bonne année!*
In Spanje: *Felz año nuevo!*
In Italië: *Felice anno nuovo!*
In Japan: *Aaraskiki toski shikusu!*
In China: *Schin-Schin!*

In China is nieuwjaarsdag een der hoogste feestdagen. Het feest begint met een algemeen vuurwerk. Reeds eenige dagen van te voren worden alle winkels gesloten en bereidt men zich tot de viering van 't feest voor. Omstreeks middernacht wordt een welriekend bad genomen. Men kleedt zich in 't beste gewaad, en begeeft zich naar den tempel of verricht zijne gebeden voor de schitterend verlichte huisaltaren. De godsdienst-oefeningen worden afgewisseld door vuurwerk en duren tot den morgen van den nieuwjaarsdag. Dan versiert men de huizen met spreuken, transparanten enz. en legt bezoeken af. Iedereen houdt open huis en open tafel, en onthaalt zijn gasten op thee of koek. In deftige familie's bestaat het diner uit speenvarkens, eenden, duiven, kippen, wild en visschen.

Soms worden ook de vinnen van haaien en soep uit.... vogelnesten, vette jonge hondjes, ratten, levendige garnalen met oliesaus gegeten. Smakelijk! Na het eten amuseert men zich met dobbelen, kaarten, domino of iets dergelijks. Ook worden er hanengevechten gehouden en men laat papieren vogels op. Deze hebben gewoonlijk den vorm van een prachtigen bonten vogel, die bij het opstijgen een zingend geluid doet hooren. Het is een leuk gezicht een eerbiedwaardigen ouden Chinees, in lang zijden gewaad, zijn vogel te zien oplaten. Ook nieuwjaarskaarten worden in 't hemelsche rijk gebruikt. Zij zijn buitengewoon groot en hebben eene vuurroode kleur. De gelukwenschen worden er met fraaie letters opgeschreven.

De hoofdzaak echter op Nieuwjaarsdag is het tooneelstuk, dat alle menschen naar den Schouwburg lokt, zoodra de avond valt. Er worden avonturen en spektakelstukken uitgevoerd, waarin de spot eene hoofdrol speelt en waarbij meestal echte oude costume's en wapenen gebruikt worden.

* * *

In Japan duurt de officieele viering van nieuwjaar drie dagen. Gedurende deze dagen maakt eenieder, die tot het gezelschap behoort, ontelbare bezoeken. Zoude hij dit niet doen, dan werd hij voor zeer onbeleefd gehouden. Bij deze bezoeken verschijnen de heeren, naar Europeesch model, in frak en hoogen hoed, en ook heel jonge knapen kleedt men aldus, wanneer zij als vertegenwoordigers hunner familie moeten optreden. Met nieuwjaar versiert men de deuren met rijst-aren, om op deze wijze 't geluk aan huis te verbinden. De kamers worden met bloemen en slingers versierd, die men aan de goden en de voorvaderen offert. Als feesteten ontbreekt nergens de rijstkoek, die vaak in de meest bonte kleuren schittert. Ook nieuwjaarsgeschenken zijn gebruikelijk, vooral papieren vogels.

Nadat in den vroegen morgen in den familiekring nieuwjaar gevierd is, begint de reeks der bezoeken, waarbij de bezoeker zijne kaart in een voor de deur staande schaal legt.

Ook kent men in 't land der opgaande zon nieuwjaarskaarten. Op een moderne Japansche nieuwjaarskaart ziet men den geluksgod *Fukorokujo* (*Fuko* is welzijn, *roku* rijkdom, *jo* lang leven). Deze god moet gezondheid, rijkdom en lang leven verleenen.

Den 3en nieuwjaarsdag vieren de Japansche kinderen hun beroemd poppenfeest, en den 5en dag houden koop- en ambachtslieden *hatsuni* d.w.z. optochten, waarbij allerlei voorwerpen, die gelukkige zaken voorspellen, worden rondgedragen.

* * *

In Rusland worden met nieuwjaar dezelfde schertsen en spelen uitgevoerd, die eens bij de Romeinsche feesten (saturnalia) gebruikelijk waren. Vooral op 't platteland verkleeden de jongens zich als wolf, beer, paard, kameel, enz. en trekken in begeleiding van muzikanten des avonds door het dorp. Zij zingen allerlei liedjes en voeren dansen uit, waarvoor zij door de boeren op bier en brandewijn getracteerd worden of geld ontvangen. Ook de dienstboden in de steden vieren op deze wijze nieuwjaar.

* * *

In Schotland gaan op Oudejaarsavond arme kinderen langs de huizen bedelen om wittebrood. 's Avonds wordt het oude jaar met partijtjes besloten, waarbij allerhande lekkernijen worden opgediend en vooral koek met krenten en haverkoek die in suiker het opschrift draagt: „Een gelukkig Nieuwjaar!"

door de handel van Curaçao — en Curaçao heeft niet veel te verliezen — groote schade. Ik geloof, dat in die omstandigheden de verschillende leden van wie het Voorloopig Verslag gewaagt, recht hadden te zeggen, dat zij door den loop der zaken niet bevredigd waren. En dit vooral waar de onderhandelingen op dit oogenblik eigenlijk nog maar op één bepaald punt, een zeer twijfelachtig punt, afsluiten, nl. de vordering van den heer Thielen van 400.000 bol. ter zake van plundering van zijn eigendommen in Caracas in December 1908.

Het standpunt van de Venezolaansche Regeering wordt op bladz. 5 van het Oranjeboek aldus uiteengezet:

„Het eenige punt, dat belet tot eene definitieve regeling met Holland te komen, is, dat Holland in het Protocol, dat het voorstelt, opneemt de toewijzing van een groote som ten bedrage van B. 400.000, aan den heer Thielen wegens door dezen in zijne belangen te Caracas in 1908 geleden schade. De aanval op de huizen van H. Thielen & Co. geschiedde niet uit hoofde van de Nederlandsche nationaliteit van den heer Thielen, doch vele andere redenen wekten den haat op der bevolking van Caracas tegen genoemde firma, tot welker leden zij rekende te behooren den heer generaal Tello Mendoza, schoonvader van Thielen, die Minister van Landbouw en Openbare Schuld was geweest, en vervolgens Gouverneur van het Federaal district, en dien zij beschouwde gezegde firma te ondersteunen en te beschermen, terwijl zij verder van oordeel was dat contrabande was ingevoerd; hierbij valt op te merken, dat er geenerlei aanval op een Nederlandsch onderdaan plaats had, waaruit duidelijk blijkt, dat hetgeen Thielen overkwam, niet tot oorzaak had zijne nationaliteit; aan den anderen kant kan de Regeering zich niet aansprakelijk stellen voor dergelijke feiten, te minder waar zij deze onmiddellijk onderdrukte".

Dit is dus het punt dat door de Venezolaansche Regeering naar voren werd gebracht. Er werd geen aanval gepleegd tegen Nederlandsche onderdanen, maar tegen een Nederlander die geassocieerd was met een lid van een vorig Kabinet, dat zich den haat van de bevolking op den hals gehaald had.

Daar staat alleen tegenover, en dit is het sterke punt in deze zaak voor Nederland, dat in de maand December 1908 de bevolking van Caracas in een gedrukten, niet onderteekenden oproep aangespoord werd zich te verzamelen om te protesteeren tegen de gewelddaden van Nederland (gedoeld werd op de maritieme demonstratie in de Venezolaansche wateren).

Wij hebben dan hier te doen met een coïncidentie van tweeërlei betoogingen, een tegen Nederland en een tegen het Venezolaansche Gouvernement. Dit blijkt ook hieruit, dat bij dit oproer te Caracas ook andere huizen zijn aangevallen.

Nu sluit ik mij geheel aan bij hetgeen de heer van Karnebeek heeft gezegd, dat het hier een geval betreft, dat bij uitstek geschikt is om aan arbitrage te worden onderworpen.

Ik spreek er mijn leedwezen over uit dat Venezuela dien weg niet wil inslaan.

Maar indien Venezuela weigerachtig blijft, als het nu, omdat het hier waarschijnlijk geldt een quaestie van nationale eer, deze zaak niet aan arbitrage wil onderwerpen, wat dan? Moeten dan — en daarop wil ik den nadruk leggen — onze verstoorde betrekkingen met Venezuela verstoord blijven, alleen ter wille van een toch zeer quaestieuze aanspraak van een Nederlandsch onderdaan, den heer Thielen? Ik zou den Minister dus willen vragen ten aanzien van dit arbitrage-voorstel niet al te onverzettelijk op zijn stuk te blijven staan, omdat ik meen dat overigens het voorstel van Venezuela wel te aanvaarden is.

Venezuela wil ons in de eerste plaats behandelen op den voet van de meest begunstigde natie en in de tweede plaats onze koloniën doen deelen in de voorrechten welke Venezuela anders dan om niet aan een derde Mogendheid mocht verleenen.

Wanneer in de zaak goed begrip, slaat dit laatste op de 30 pct. additioneele rechten. Wanneer dus de opheffing van die rechten aan Trinidad, aan Engeland wordt toegestaan, zij het dan ook tegen een zekere contraprestatie, dan zal Venezuela dit ook aan ons toestaan. Contraprestatie door Venezuela te bepalen, voegt de Minister mij bij interruptie toe. Neen, Mijnheer de Voorzitter, dat zal natuurlijk zoowel met Engeland als met Nederland een punt van nader overleg moeten uitmaken. Het spreekt van zelf, dat wij maar niet met elke vordering genoegen zouden kunnen nemen.

Ik geloof, dat het belang van onze kolonie zwaarder moet wegen dan het belang van een enkelen onderdaan. Ik spreek niet over de rechtmatigheid van de vordering van den heer Thielen. Daarvoor mis ik alle gegevens, en ook de bevoegdheid. Doch zoo goed als overal zal ook hier het particulier belang moeten wijken voor het algemeen belang. En indien Venezuela blijft volharden bij zijn standpunt om geen arbitrage te willen, dan moet de Minister daarop ook niet blijven aandringen.

OUDE EN NIEUWE WEGEN.

III.

Voor zelfkennis en het besef van eigenwaarde is het noodig, dat men, niet blind zij voor eigen fouten en zwakheden. Ook voor onze volksindustrie is dat beslist onontbeerlijk. Zoo komt zij tot het bewustzijn, wat haar nog ontbreekt, zoo voelt zij den prikkel, den spoorslag in de flanken, die haar drijft tot grooter inspanning, eendracht en samenwerken, tot meer technische en algemeene ontwikkeling.

Wij moesten —ondanks het gevaar, dat hieraan onafscheidelijk verbonden is,— het zwakke punt onzer industrie in het licht stellen, om de oogen te openen voor de gevaren, die haar bedreigen.

Men is hier al te veel geneigd, zich met een voorloopig succès en opfleuring te laten in slaap wiegen.

Men heeft hier nog te weinig moderner kijk op de dingen. De tropenziekte, die *indolentie* en gebrek aan energie heet, maakt ook in onze kolonie slachtoffers. Wij moeten ons van dien slappen geest zoeken vrij te maken.

Geen opofferingen mogen te groot genoemd worden, geen moeielijkheden ons afschrikken, om onze industrie, nagenoeg 't eenige bestaansmiddel voor ons volk, de steun en de kracht voor onze welvaart, tot de grootste hoogte van volmaaktheid op te heffen.

Willen is kunnen. Wat er door één enkel persoon kan tot stand gebracht worden, mits men volharding heeft, mits men zich niet door teleurstellingen laat ontmoedigen, mits men ook belangeloos wil werken met oprechte toewijding voor zijn ideaal, heeft de Heer H. J. COHEN HENRIQUEZ bewezen. Als onze industrie in de laatste twee jaren onloochenbaar zeker en veel is vooruitgegaan, is 't gewis naast den grooten steun van Gouvernementswege aan 't taai geduld, de *Ausdauer* en de deskundige voorlichting van den Heer Henriquez te danken geweest. Zijn ondernemingsgeest, en vindingrijk vernuft in deze aangelegenheid is algemeen bekend. Onze kolonie mag zich gelukkig rekenen in hem een man gevonden te hebben, die berekend is voor zijn taak, die zich geleidelijk tot een deskundige specialiteit zonder gelijke in deze tak van nijverheid heeft opgewerkt, die de vraagbaak is geworden in alles en voor allen, die met deze zaak in verband staan, die de onomstootelijke bewijzen geleverd heeft, hart te hebben voor deze industrie en een zeldzame kennis van zaken daarbij vereenigt. Al dien tijd is de Heer Henriquez in den geest onzer opstellen werkzaam geweest.

De organisatie en de inrichting van den vlechtcursus op Pietermaai getuigt het ten volle. Zijn reis naar Maracaibo bewijst, hoeveel moeite hij zich getroost heeft, om zich grondig van alle onderdeelen dezer branche op de hoogte te stellen. Onze artikelen over dezelfde industrie in Peru en Chili, bewerkt naar het boekje van Dr. P. Rivet, gaf hem gelegenheid een vergelijking te maken omtrent techniek, organisatie, loonen en export in het land der Panama's met onze kolonie en hij zag terstond ons *tekort* en nam maatregelen ter verbetering, om ons debet met hun credit beter in evenwicht te brengen.

De eigen vinding van de rookkast voor het bleeken van hoeden en het vlechtstroo was als 't ei van Columbus.

De aanschaffing van de hydraulische hoedenpers voor eenige maanden geleden was een verrassing en een openbaring zoowel voor de vlechtsters als voor onze exporteurs.— Toen de uitrusting onzer militairen een wijziging onderging en de nieuwe Oost-Indische bamboehoed in onze straten de algemeene aandacht trok, had de Heer Henriquez terzelfder tijd reeds een nieuw middel bedacht, om onze industrie een grootere en vaste uitbreiding te geven, en hij wist een militaire modelhoed van ons gewoon stroo te vervaardigen, die in sierlijkheid niet onderdeed en in lichtheid het verre won van de bamboehoed van Java. Van den Minister kreeg hij de gewenschte toezegging voor de levering van dergelijke hoeden, als de proef slaagde, en ook naar Suriname vloog hij zijn vleugelen uit.

De laatste reis naar Puerto-Rico lag geheel in dezelfde lijn, doch het doel, de opzet reikte ditmaal nog verder. Het is een nieuwe welgeslaagde poging om een *begin van verbetering* te brengen in den nog onvasten, precairen toestand van onzekerheid onzer industrie, zooals wij dien in bovenstaande artikelen hebben uiteengezet.

Wij willen niet vooruitloopen op het rapport, dat de Heer Henriquez zonder twijfel ter gelegener tijd over deze reis zal publiceeren, noch de resultaten mededeelen, die dit onderzoek ten gevolge had. Trouwens de gegevens ontbreken er ons voor. Doch dit staat vast, dat deze studiereis er krachtig toe zal bijdragen, om onze volks-industrie onafhankelijker te maken van ongunstige buitenlandsche invloeden en ons een grooten stap verder brengt tot de zoo gewenschte veelzijdigheid en verscheidenheid, die onze schoolhoeden-fabrikatie noodwendig moet bezitten.

* * *

Willen is kunnen. Zie eens wat eendrachtig samenwerken vermag. Wij hebben in deze artikelen reeds meermalen den naam van den *Curaçaoschen Handelsbond* genoemd. Elke week (voor zoover de plaatsruimte in ons blad zulks toeliet) hebben wij ook de *Marktberichten* van dezen *Handelsbond* gepubliceerd.

Niet iedereen heeft goede nota genomen van deze berichten, noch ze van de eene met de vorige week vergeleken. Er toch om het nut van onzen *Handelsbond* te kunnen beoordeelen en waardeeren, moet men deze berichten bestudeeren. Het is ruim een jaar geleden, dat deze Bond werd opgericht en den 6 Januari van dit jaar begon de *Handelsbond* zijn wekelijksche *Marktberichten* te publiceeren.

Nu is het een opmerkelijk verschijnsel, dat juist in den loop van dit jaar bijna voortdurend de prijzen der hoeden gestegen zijn. In andere jaren was het bijna regel, dat op sommige bepaalde tijden van het jaar de prijzen plotseling daalden. Vooral viel dit verschijnsel op te merken in tijden, dat het volk veel geld noodig had, bv. in de dagen, dat het feest der 1ste H. Communie en de Kerstdagen gevierd werden. Of er verband bestond tusschen die beide zaken, laten wij in het midden. Doch iedereen merkte het op. In het geheele afgeloopen jaar zijn de prijzen niet naar beneden gegaan. Dat is voor ons volk, voor de vlechtsters een hoogst belangrijke gerustsstelling. Wij voor ons kunnen dit feit alleen toeschrijven aan de oprichting van den *Handelsbond*. In deze wekelijksche Marktberichten worden dan ook geen *willekeurige* prijzen genoteerd. Van binnen- en buitenlandsche kooplieden in strohoeden worden de prijsnoteeringen en aanbiedingen elke week ontvangen en vergeleken en alléén de *hoogste* worden in de lijst opgenomen.

Diezelfde prijsnoteering der *Marktberichten* gaat eveneens naar de douane van New-York en volgens die prijsopgave wordt dáár ook de waarde der invoerrechten berekend, wat des te gemakkelijker kan geschieden, omdat de douane een compleet stel van onze Curaçaosche modelhoeden bezit, waarmede men telkens de geïmporteerde hoeden kan vergelijken. En nu de resultaten. Hieronder volgt een lijstje van de eerste en laatste prijsnoteering van onze stroohoeden nl. op 6 Januari en op 29 Dec. van dit jaar.

De prijs der stroohoeden bedroeg op:

kwaliteit No.	1 Januari 1911.	28 December 1911.
1	f 3 per dozijn	f 3.75
1 geblk		3.87½
2	3 75	4.62½
3	5	—
3 geblk	5	—
4	6	6.50
5	6	9.50
6	6	11.
7	7 50	10.
8	9 50	11.
9	9	12.50
10	2	14.
11	12	13.50
12	15	15.
13	15	16.
14	15	18.
15	18	18.

Een enkele blik is voldoende, om eenieder te overtuigen, hoeveel die prijzen in één enkel jaar zijn vooruitgegaan, hoeveel méér dus ook aan onze vlechsters voor hun werken is ten goede gekomen. Dat hebben wij te danken aan onzen *Handelsbond*. Zoo gaan wij vooruit. Dat animeert onze vlechtsters, zoo zien zij telkens méér de vruchten en de voordeelen van hun onvermoeiden en inspannenden arbeid.

CURAÇAO VOORUIT!

BLADVULLING.

Auto en rijtuig.

Blijkens mededeeling van het departement van Justitie werden hier te lande in 1910: 41 ongelukken met doodelijken of anderszins ernstigen afloop veroorzaakt door automobielen, tegen 106 zoodanige ongelukken door met paarden bespannen voertuigen.

Het Voorloopig Verslag

DER

Tweede Kamer

over onze Begrooting.

Eenige leden vestigden er de aandacht op, dat zoowel in den Kolonialen Raad als in de pers de oppositie tegen het beleid van den nieuwen Gouverneur zich krachtig doet hooren en zulks zoowel van de zijde van zijne geestverwanten op godsdienstig gebied als van andere zijden. Geklaagd wordt, dat de Gouverneur onvoldoende studie wijdt aan de rapporten, die bij hem worden ingediend, dat de uitvoering der belasting-verordeningen te wenschen overlaat, doordat de leiding daarvan in handen is gesteld van ambtenaren, daarvoor minder geschikt, o.a. den advocaat-generaal, en voorts, dat de ontwikkeling van het openbaar onderwijs door den Gouverneur wordt tegengewerkt.

Wat dit laatste punt betreft, zou de Gouverneur, zoowel waar het de opleiding van onderwijzers betreft als ten aanzien van het onderwijs op de gewone lagere scholen, zich doen kennen als een groot voorstander van bijzonder onderwijs en dit op het in het oog loopende wijze begunstigen. Is het waar, zoo vroeg men, dat de bestaande normaalschool is opgeheven, en, zoo ja, welke is de reden daarvoor geweest?

Van andere zijde stelde men tegenover deze klachten, dat volgens betrouwbare berichten uit de kolonie, de Gouverneur zijne taak met toewijding en onpartijdigheid verricht en voor verwijten over minder beleidvol optreden geenerlei aanleiding geeft. Enkele leden voegden hieraan toe, dat de koloniale pers, evenals trouwens in vele andere koloniën, niet altijd is een betrouwbare voorlichtster der publieke meening en dat de aanvallen op Regeering en Regeeringspersonen in den regel uitgaan van slechts enkelen, om zich op deze wijze meester te maken van de publieke meening.

Verscheidene leden hadden met groote belangstelling opgemerkt, welk eene hooge vlucht in den laatsten tijd de hoedenvlechtindustrie heeft genomen. Men kan hier inderdaad spreken van eene welgeslaagde poging tot ontwikkeling van de bronnen van bestaan der kolonie. Om in deze richting nog tot betere resultaten te komen, bevalen eenige leden het denkbeeld aan, dat de heer HENRIQUEZ, aan wiens arbeid deze industrie zooveel verschuldigd is, in de gelegenheid zou worden gesteld zich gedurende eenigen tijd geheel aan de verdere ontwikkeling daarvan te wijden. Men mag vertrouwen, dat hij er dan in zal slagen aan het product van Curaçao hoogere prijzen te verzekeren, waardoor het mogelijk zal worden over te gaan tot verbetering der loonen, die thans worden uitbetaald.

Men klem werd er op aangedrongen, dat de Regeering ten aanzien van het in exploitatie brengen der phosphaatmijnen van San Barbara met voortvarendheid en spoed zoude optreden. Sommige leden meenden te weten, dat de omstandigheden thans gunstiger zijn om tot eene bevredigende oplossing dezer quaestie te komen, dan voor eenige jaren. Gevraagd werd, welke stappen ten deze door de Regeering zijn gedaan en wat zij voornemens is in de naaste toekomst te doen.

Voorts vroegen enkele leden welke de resultaten zijn geweest van het onderzoek van de mijnen door den hoogleeraar GRUTTERINK en den ingenieur DUYFJES.

Op onteigening van de mijnen, welke voor Curaçao van zoo groote beteekenis kunnen worden, werd van sommige zijden met kracht aangedrongen.

Gevraagd werd eenige beknopte maar duidelijke inlichtingen te mogen ontvangen aangaande den toestand van den kleinen landbouw, waarvoor in de laatste jaren zooveel geld is uitgegeven.

In verband met de vraag naar inlichtingen, in de vergadering van 23 December 1910 door den heer VAN VUUREN gedaan, verzochten eenige leden te mogen vernemen, hoe het staat met de herziening van de onderwijsverordening.

Verschillende leden meenden, dat de Regeering meer moest doen en meer kon doen ter bevordering van het aanleeren der Nederlandsche taal op de scholen.

Naar aanleiding van de gelden, uitgetrokken op art. 40 voor verbetering van de kust- en havenverlichting, werd de vraag gedaan, of de Minister van Marine te dier zake is gehoord, mede in verband met den dienst, die met het oog daarop zal moeten worden geregeld. Mocht verzuimd zijn dat oordeel in te winnen, dan zoude men wenschen, dat dit alsnog geschiede.

Verbreeding van den Havenmond

Voorloopig Verslag

Verscheidene leden verklaarden zich ingenomen met het plan der Regeering tot verbetering van de Sint Annabaai, waarop dit wetsontwerp betrekking heeft. Afgescheiden van de vraag, welke maatregelen zijn te nemen in verband met de aanstaande opening van het Panamakanaal, kwam hun die verbetering in elk geval zeer wenschelijk en doelmatig voor, terwijl de matige kosten geen bezwaar mogen worden geacht. Sommige dezer leden spraken daarbij de vrees uit, dat de verbetering niet ver genoeg gaat, en zouden geen bezwaar hebben voor dit doel een eenigszins belangrijker som toe te staan.

Voor een aantal leden was het echter een teleurstelling, dat de Regeering niet reeds plannen betreffende aanleg en exploitatie van havenwerken te Curaçao bij de Kamer aanhangig maakt, welke ten volle rekening houden met de gewijzigde omstandigheden, die bij de opening van het Panamakanaal zullen intreden. Zij betwijfelden, of de Regeering ten aanzien van dit ontwerp wel zoo vooruitziende is als van haar mocht worden verwacht. Welke zijn ten deze hare inzichtigen en verwachtingen? Men wees op eene brochure van den heer VAN LITH DE JEUDE, ingenieur van s' Rijks waterstaat, over het onderwerp en vroeg, welk antwoord naar het oordeel der Regeering moet worden gegeven op de daarin gestelde vragen: of de opening van het Panamakanaal het groote scheepvaartverkeer naar Curaçao zal leiden en dus de aanleg van daarop berekende havenwerken gerechtvaardigd kan heeten en of het aanbeveling verdient die werken dan van Rijkswege uit te voeren dan wel daartoe eene concessie te verleenen aan particulieren.

Verschillende leden oordeelden in verband met het laatst vermelde punt de indiening van dit wetsontwerp ontijdig. De definitieve plannen der Regeering ten deze *kunnen*, zoo merkten zij op, niet lang meer uit blijven. Luidens de berichten der dagbladen zal de opening van het kanaal uiterlijk 1 Januari 1915 plaats vinden, zoodat de tijd dringt, en anderzijds noopt ook de ingekomen concessieaanvrage van het consortium LEEZER-EVERTS er toe spoedig eene beslissing te nemen.

Nu zal het werk, waartoe de Minister thans het voorstel doet over te gaan, ongetwijfeld goedkooper kunnen worden uitgevoerd als onderdeel van omvangrijker plannen tot aanleg van havenwerken dan als op zich zelf staand werk. Op zich zelf zal dit verbeteringswerk niet belangrijk genoeg zijn om aannemers van buiten te trekken, zoo erkent de Minister zelf, en het zal dus in eigen beheer moeten worden uitgevoerd. Voorts zal het aanschaffen, onderhouden en bedienen van een zandzuiger ter onderhouding van de noodige diepte relatief zeer kostbaar zijn, aangezien de jaarlijks op te ruimen hoeveelheid zand niet meer dan 2500 M^3 bedraagt. Hierbij werd opgemerkt, dat de raming in de Memorie van Toelichting den indruk maakt niet onbelangrijk te laag te zijn. De kosten van een zelfladenden en lossenden zandzuiger met inbegrip van die van transport en assurantie en van de kosten der noodige reservedeelen, welke niet zullen kunnen worden gemist, aangezien op Curaçao een constructiewerkplaats ontbreekt, zijn minstens te stellen op f 100.000. Ook moet, naar de meening der hier aan het woord zijnde leden, betwijfeld worden, of de thans voorgestelde verbetering, al schakelt men het Panamakanaal bij zijne verwachtingen uit, wel als eene afdoende kan worden beschouwd.

Gelet op den rotsachtigen bodem en den sterken kuststroom schijnt een 65 M breede havenmond voor de toekomst niet voldoende, waarbij ook te denken valt aan de gestadige toeneming van de afmetingen der schepen. En is deze verbetering niet meer dan een stap in de goede richting, zooals verscheidene deskundigen van meening zijn, dan is ook daarin een argument gelegen om met die verbetering te wachten tot plannen van ruimere strekking aan de orde zijn. De hier aan het woord zijnde leden concludeerden, dat het dringend wenschelijk is eene beslissing te nemen ten aanzien van de plannen van het consortium LEEZER-EVERTS en middelerwijl met maatregelen tot verbetering van den huidigen toestand te wachten.

Eenige leden vroegen, of de Minister van Marine over dit wetsontwerp is gehoord. Zoo neen, dan behoorde dit hun's inziens alsnog te geschieden.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 7den December 1911.

Berichten uit de Kolonie.

De vriendelijke groeten door onze geachte Colleg'as tot ons gericht bij onze terugkeer uit Nederland beantwoorden wij zeer gaarne met een hartelijken wedergroet.

P. fr. R. J. C. WAHLEN.

Hr. Ms. Zeeland.

Berichten deze week aan boord van ons oorlogsschip de *Utrecht* ontvangen, meldden, dat de *Zeeland* die de *Utrecht* komt vervangen, 23 Dec. te Punto Delgado (Azoren) was aangekomen en waarschijnlijk tusschen den 3n en den 5n Januari in onze haven kan binnenvallen.

Het vertrek van de *Utrecht* naar Patria zal waarschijnlijk dan drie dagen later plaats vinden.

Wij wenschen de bemanning der *Utrecht* een voorspoedige reis en behoud'n aankomst.

De Kerstdagen.

De algemeene indruk is wel dat de Kerstdagen dit jaar een bijzonder ordelijk verloop hebben gehad. Over het geheel was het rustig en stil, en merkte men ternauwernood, dat het Kerstmis was. Alleen aan opschik en feestelijke uitdossching der menschen kon men zien dat een der hoogste feestdagen des jaars gevierd werd. Het leverde tegelijk een bewijs, hoeveel geld er door de hoedenvlechterij onder het volk komt, dat het zich zulk groote uitgaven aan kleeding kan veroorloven.

Eigenlijke rustverstoring of wanordelijkheden hebben er in deze dagen, voor zoover wij weten, niet plaats gehad. Alleen vernamen wij dat een werkman van de Hollandsche boot, die de Kerstdagen aan wal wilde doorbrengen, bij een danspartij tegen entrée op den Berg van Otrabanda, onverhoeds door een onbekende met een bollepees in het gezicht werd geslagen, waarbij een oog letterlijk verpletterd werd en radeloos verloren is.

Verder bericht *El Imparcial*, dat in een der straten van de Punda, een vrouwspersoon haar zuigeling alleen in huis achterliet, om zich in de buurt met tamboerdansen te vermaken, waar bij haar thuiskomst haar kind in het beddegoed gestikt vond.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen van onzen verdienstelijken Curaçaoschen dichter den Heer DARIO SALAS een exemplaar van zijn nieuwste drama in drie bedrijven getiteld: *Los Escollos*. Wij betuigen onzen oprechten dank voor het geschenk en voor de vereerende opdracht.

—Van den Heeren C. WINKEL EN ZONEN ontvingen wij een keurigen wandkalender met nieuwjaarswensch voor de cliëntèle.

—Van den Heer EDWIN SENIOR, agent van de Hamburg–Amerikalijn een ex. van de bekende *Hamburg-America Gazette*.

Aan allen onze dank.

Receptie.

Vrijdag 5 Januari des avonds ten 8 uur is het Receptie ten Gouvernementshuize, gevolgd door bal.

Koloniale Raad.

Donderdag a.s. 4 Januari, des avonds ten 8 uur is het zitting van den Kolonialen Raad, waarin in behandeling zullen komen: *ingekomen stukken*.

Verlofsverlenging.

Aan den Heer A. R. BEAUJON onderwijzer 3e. kl. op Bonaire, met verlof in Nederland, is een verlofsverlenging van 6 maanden verleend.

Afscheidsdiner.

Woensdagavond gaf de Heer Gouverneur een afscheidsdiner aan den Heer Commandant en de Officieren van Hr. Ms. *Utrecht*.

Postpakketten.

Te beginnen met 1 Januari a.s. kunnen er van hier per post naar de Vereenigde Staten pakketten verzonden worden, mits de pakketten niet zwaarder wegen dan 5 K.G. en de langste zijde niet langer is dan 105 c.M. en lengte en omvang niet grooter is dan 180 c.M. Sommige artikelen mogen niet per postpakket naar Amerika worden verzonden.

De prijs bedraagt f 0.75 voor een pakket van 1 K.G. en verder voor elke 2 K.G. méér f 0.50.

Tot beter begrip.

De wakkere *El Sol* heeft onbetwist de verdienste het eerst op de ziekteverschijnselen op *Cero Bientoe* gewezen te hebben. Doch toen wij de vorige week die zaak bespraken, konden wij met volle overtuiging en op goede gronden spreken, dat *toen* de toestand bevredigend en gerust stellend was. Meer hebben wij niet willen beweren.

Marktberichten van Hamburg.

1. Aloe.

In den handel van aloë is weinig verandering gekomen. Eenige partijen werden verkocht tegen 65. Mark per 100 K.G. doch over het algemeen waren de koopers niet toe schietelijk en weigerden hoogere prijzen te betalen, zoodat men nog wat geduld moet hebben, wil men misschien later betere prijzen bedingen. Voor het oogenblik stond de glinsterende zwarte aloë genoteerd tegen 62½—65 Mark.

2. Caret.

Dit artikel behoudt nog steeds dezelfde goede vooruitzichten. De prijzen liepen van 24 — tot 32½ Mark per ½ K.G.

3. Dividivi.

De aanvoer van dividivi te Hamburg gedurende de maand November was verminderd, en bepaalde zich tot 1000 ton door zeilers en stoomers aangebracht. Hiervan kon 700 ton, door zeilschepen aangebracht, nog vóór aankomst worden verkocht, de overige 300 ton, door stoomschepen aangevoerd kon slechts met zeer groote moeite van de hand worden gedaan.

Het schijnt wel dat de opkoopers van dividivi reeds een te groote hoeveelheid van het artikel in voorraad hebben. Om die reden dan ook is een aanmerkelijke stijging in prijs niet te verwachten, zoolang de hooge prijzen der huiden niet naar beneden gaan. Nog niet lang geleden bestond er wel eenige belangstelling voor de slechtere soorten tegen den prijs van 6½ tot 7 Mark, terwijl er voor de beste soort in het geheel geen vraag was. De laatste oogst is buitengewoon groot geweest.

De aanvoer te Hamburg van Januari tot einde November werd geschat op 16.500 ton, terwijl over diezelfde tijdruimte in het vorig jaar slechts 12.500 ton werd geïmporteerd. Het is echter een feit, dat op een jaar met een overvloedigen oogst gewoonlijk een kleine oogst volgt, daarom mag worden verondersteld, dat in het komend jaar de aanvoer veel minder zal bedragen, hetgeen er zeker toe zal bijdragen dat de ongunstige prijsnoteeringen van het oogenblik dan wel zullen verbeteren.

De dividivi van onze kolonie stond genoteerd voor 7 tot 9½ M. en voor de beste kwaliteit zelfs tot 10 Mark. Voor alle andere plaatsen van herkomst in onze omgeving varieerden de prijzen tusschen 7 tot hoogstens 8 Mark.

Tarieven.

De prijzen van het gedistilleerd water van de firma MADURO zijn voor 1910 bepaald op f 3.50 per 1000 Liters voor particulieren en f 4.50 per 1000 Liters voor de scheepvaart.

Voor 't electrisch licht wordt voor 1 tot en met 4 lichten betaald 2 fl per licht per maand, voor meer dan 4 tot en met 19 lichten f 1.75, voor meer dan 19 lichten 1.50 per licht.

Aruba-Goud Maatschappij.

Van Aruba bericht men ons, dat de ~~Aruba-Goud-Maatschappij~~ over het jaar 1911 het bedrag van f 114.000 aan goud heeft gewonnen. Na aftrek van ¼% voor reserve en 5% van de zuivere winst voor het Gouvernement blijft er nog 42½% over aan dividend voor de aandeelhouders. Prachtig! Aruba Vooruit!

De uitvoering van Zaterdagavond.

De Officieren van Hr. Ms. *Utrecht* bijgestaan door een der Officieren van Hr. Ms. Landmacht, hebben Zaterdag avond in het Theater Naar een uitvoering gegeven ten bate van het *Militair Tehuis*. De Heeren zullen met voldoening gezien hebben, dat hun optreden sympathiek ontvangen is door het Curaçaosche Publiek. De zaal was goed bezet, ook de H.E.G. Heer Gouverneur woonde de uitvoering bij.

Natuurlijk behaalde de Weledel Gestr. Heer KAREL MULLER de eerepalm. Zijn sneltеekenen vooral en de typeering van verschillende nationaliteiten viel zeer in den smaak.

Twee der Heeren Officieren waagden zich ook nog aan het moeilijke kunststuk om *lachende de waarheid te zeggen* aan zijn vrienden. Niet eenieder echter verstaat die hooge kunst. Daartoe is noodig dat men zelf fijntjes kan lachen en ook het Publiek tot lachen weet te brengen, dan heeft men van zelf de lachters op zijn hand. Maar dit waagstuk gelukt wel eens niet onder alle opzichten.

Hopen wij intusschen, dat het *Militair Tehuis* met deze voorstelling door de Heeren Officieren gegeven, een unicum in de geschiedenis, gebaat zal zijn.

Begrooting voor 1912.

Blijkens een telegram deze week door het *Boletin Comercial* gepubliceerd, is onze begrooting voor 1912 daags vóór Kerstmis door de Tweede Kamer aangenomen.

Marktbericht
van den
Curacaoschen Handelsbond.

Van 22 December 1911.

ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K,G	„	0.06½
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G	„	1.20
WOL per K.G	„	0,12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.40
BEENDEREN per K.G	„	0.02
RECINUS–ZAAD per K.G	„	0.05

STROOHOEDEN (hipijapa):

Kwaliteit No. 1 per dozijn		„	3.75
„ „ 1 (gebleekt) „ „		„	3.87½
„ „ 2 „ „		„	4.62½
„ „ 3 „ „		„	—
„ „ 3 „ „		„	—
„ „ 4 „ „		„	6.50
„ „ 5 „ „	(OLA)	„	9.50
„ „ 6 „ „		„	11.—
„ „ 7 „ „		„	10—
„ „ 8 „ „	(OLA)	„	11.
„ „ 9 „ „		„	12.50
„ „ 10 „ „	(OLA)	„	14.—
„ „ 11 „ „		„	13.50
„ „ 12 „ „	(OLA)	„	15—
„ „ 13 „ „		„	16.—
„ „ 14 „ „	(OLA)	„	18.—
„ „ 15 „ „		„	18.—

STROOHOEDEN (latai):

Kwaliteit X per dozijn	f	—
„ XX „ „	„	—
„ XXX „ „	„	—

KLEINE STROOHOEDEN (hipijapa) in kwal. overeenkomende met kwal. No. 1 van ongeveer 25 cM. van kruin af tot rand per doz. f 3—
van ongeveer 30 cM. ~~van kruin tot rand~~ per doz f .4—

Ratten en Muizen.

72 ratten
18 muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

N.B. Tot onzen spijt moeten wij de plaatsing van het slot van het feuilleton: *Kerstvreugde* tot de volgende week uitstellen.

VARIA.

Hoe men in Japan tanden trekt.

De Japansche tandarts trekt de tanden uit met zijn vingers, zonder zich verder van een ander instrument te bedienen.

Hij grijpt gewoon den patiënt zoo bij de kaken, dat deze zijn mond niet meer dicht kan krijgen, dan steekt hij zijn anderen duim en wijsvinger in den mond van den patiënt en trekt hem vijf, zes, zeven tanden in den loop van enkele minuten, zonder dat het slachtoffer zich ook maar in het minst kan verroeren. Als iemand dit ongelooflijk toeschijnt, die zal 't kunnen begrijpen, als hij verder hoort, op wat manier de Japansche tandartsen hun opleiding genieten.

In een smal plankje worden gaten geboord, en in deze gaatjes worden houten pinnen gedreven.

Dan wordt het plankje in den grond bevestigd, en de aanstaande tandarts moet met duim en wijsvinger de pinnetjes er successievelijk uittrekken, zonder dat hij het plankje in het minste beweegt. Deze oefening wordt eerst gedaan met dennenhout, vervolgens met eikenhout en eindelijk met een plankje van het allerhardste hout, en telkens worden de pinnetjes er vaster ingedreven.

Zoodra de candidaat ook de laatste proef schitterend heeft doorstaan, is hij rijp voor de uitoefening van zijn beroep op een levend mensch.

Een probaat middel tegen zeeziekte.

Mijnheer Pieterse was van plan, een korte zeereis te ondernemen. De goede man haatte de zee in den grond van zijn hart en had altijd,—indien hij, hetgeen zijn saken dikwijls vorderden, zich aan de ongewisse baren toevertrouwde, — zijn tol aan de natuur moeten betalen. Dezen keer echter besloot hij een nieuw middel tegen zeeziekte in practijk te brengen. Zoodra hij aan boord gekomen was, begaf hij zich naar kooi en sliep vast tot den volgenden morgen. Hij voelde zich uiterst behaaglijk en kwam met een stralend gelaat aan dek.

„Ik heb een zeker middel tegen zeeziekte gevonden, kapitein," deelde hij dezen mede." Je behoeft slechts, zoodra je aan boord bent, naar kooi te gaan en er niet uit te komen, vóór je de plaats van bestemming hebt bereikt. Ik heb het geprobeerd en ben er bijzonder over tevreden. Den geheelen nacht heb ik geslapen als een marmot. Maar waarom lacht u?"

„O, om niets, zei de kapitein, maar juist toen wij vertrekken zouden, gebeurde er een ongeval aan de machine, zoodat we van nacht de haven niet verlaten hebben. De overige passagiers werden op een ander schip overgebracht, maar wij wisten niet, dat u aan boord was.

De October-Storm.

Het Meteorologisch Instituut te De Bilt deelt omtrent den storm van Zaterdag 30 Sept. en Zondag 1 Octob. het volgende mede:

„Nadat gedurende bijna drie maanden geen stormen in onze omgeving waren voorgekomen, heeft de eerste storm van het najaar door zijn hevigheid vele, misschien alle, voorgangers overtroffen. Ontstaan als onbeteekende uiteenlooper (secondaire) van een bij Noorwegen gelegen depressie, namde kern, waarschijnlijk door de gezamenlijke werking van een kouden lagen noordelijken luchtstroom in het westen en een warmeren uit de keerkringen afkomstigen, hoogen zuidelijken luchtstroom boven onze omgeving buitengewoon snel in diepte toe.

„Te de Bilt, waar om zeven uur in den avond de kern even noordelijk voorbij trok, was de barometer in 24 uren toen bijna 30 m.M gedaald tot 737 m.M. Was de zuidelijke torm reeds vrij krachtig geweest, de noordelijke, die te de Bilt in volle kracht uitbrak, toen de wind om 10 uur geleidelijk het noorden had bereikt, overtrof alles wat in de laatste jaren was opgeteekend.

Van 10 uur 's avonds tot 2 uur 's ochtends was de gemiddelde windkracht 9, dat is volle storm, terwijl de grootste windstoot even voor 11 uur 29.5 M. per seconde haalde, hetgeen met een orkaan overeenkomt.

„Vroege (December 1904) is niet meer dan 29 M. per seconde waargenomen. Aan de kust is ongetwijfeld de wind nog sterker geweest; terwijl van Rotterdam 100 KG. per vk. M. als grootste winddruk werd gemeld zal die te De Bilt hoogstens 80 KG. hebben bedragen.

Zooals te verwachten was is de storm bij het verder trekken over het vaste land even snel in beteekenis afgenomen als hij eerst was toegenomen— reeds Zondagmorgen was de kern nog slechts even onder 750 millimeter.

Kan de wind een trein omverwerpen?

Eenige weken geleden werd in Amerika een personentrein in het vrijveld een uur lang door de kracht van den wind tot stilstand gebracht

Naar aanleiding daarvan heeft men de vraag gesteld, of het ook mogelijk geweest was, dat de cycloon den trein omvergeworpen had; en volgens de gegevens, die men daaromtrent bijeengebracht heeft, schijnt dit ongetwijfeld mogelijk. Het komt vaak voor, dat een stormwind, treinen waartegen hij van voren aanstormt tot stilstand brengt, en wanneer hij van terzijde komt, de snelheid dan zeer sterk vermindert.

Daarentegen zijn de gevallen, dat treinen omvergeworpen worden, tamelijk zeldzaam. In het jaar 1868 werd op den Franschen Zuiderspoorweg tusschen Leucate en Fiton door een stormwind, waarvan de drukking 150 kg. per M2. overtrof, een trein omgeworpen. Slechts een zwaar beladen goederenwagen bleef op de rails staan; om deze om te werpen, zou er een drukking van 254 kg. per M2. noodig zijn geweest. Kort geleden berichtte de „Board of Trade" het geval, dat een trein omvergeworpen werd in den omtrek van Ulverstdoe op den spoorweg van Furnes.

De trein bestond uit 10 wagons en den locomotief en voerde 34 reizigers mede. De storm werd zoo hevig, dat na verscheidene vertragingen, die door omgewaaide telegraafpalen en boomen veroorzaakt waren, ten laatste de ramp plaats greep. De trein had tengevolge van een storing in het remtoestel op het viaduct van Leven halt gehouden en de stoker, die van de locomotief afgestegen was, beproefde de schade te herstellen, toen plotseling een hevige windstoot kwam aanzetten, en den trein omverwierp, die gelukkigerwijze tegen den kant van het daarnaast liggende perron terecht kwam. De windsterkte werd op 160—190 K.M. per uur geschat en de door hem uitgeoefende drukking bedroeg 160—200 kg. per M².

Uit de naburige Republieken.

VENEZUELA.

El Imparcial publiceert een bericht uit Adícora (Paraguaná) van den 10n. December van den volgenden inhoud: „Een overvloedige regen heeft het schiereiland Paraguaná gered van een totalen ondergang. Tengevolge van het slechte weer van dezen zomer, waardoor het land geteisterd werd, en door het gebrek aan regen hadden vele bewoners van het schiereiland zich reeds genoodzaakt gezien naar andere streken te verhuizen. Door die geweldige droogte waren reeds ongeveer 5000 stuks runderen en 75000 geiten omgekomen."

Zoover is het hier Goddank nog niet gekomen, maar de vooruitzichten zijn toch zeer ongunstig.

—Veertien dagen geleden is in Maracaibo de krijgsraad bijeen geweest, om vonnis te vellen in de zaak van het complot van Generaal Bello, den commandant van het Fort *San Carlos*, om deze forteres in handen van Cipriano Castro over te leveren.

De uitspraak was, dat Generaal Jorge A. Bello gestraft is met 4 jaar en 4 maanden gevangenis, Coronel Marco T. Cano, is gedegradeerd, met verlies van zijn rang, vervallen verklaard voor den dienst 4 jaar en 8 maanden celstraf.

Commandant Rafaël Troconis twee jaar en 10 maanden gevangenisstraf.

Kapitein Pablo Sarmiento, 18 maanden kerkerstraf in de forteres.

Sergeant José D. Cadenas, de soldaten José Eduardo Reveral en Manuel Rincón Zambrano, een jaar kerkerstraf in de forteres.

Generaal Louis F. Nova, werd onder borgstelling vrijgelaten.

ECUADOR.

Een telegrafisch bericht meldt dat Emilio Estrada, eerst sedert vier maanden president van Ecuador, den 23 December plotseling is overleden.

Buitenland.

Duitschland en Engeland.

Uit hetgeen bekend en „onthuld" wordt, blijkt meer en meer, dat dezen zomer een oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland ternauwernood vermeden is. Tevens is nu ook de rol duidelijk geworden, die Engeland gespeeld heeft in de Marokko-onderhandelingen tusschen Duitschland en Frankrijk.

In Duitsche diplomatieke kringen was men tijdens de Marokko-onderhandelingen in het begin van meening, dat Engeland zich niet verzette tegen de eischen, die Duitschland aan Frankrijk stelde. Door den kroonprins (die in Engeland de kroningsplechtigheden had bijgewoond) en door den Duitschen gezant te Londen was men aanvankelijk in Duitschland van meening, dat Engeland onzijdig zou blijven. Maar spoedig daarop gaven de Engelsche staatslieden te verstaan, dat Engeland in de kwestie aan Frankrijks zijde stond en nu moest Duitschland heel wat van zijn eischen laten vallen. De Duitsche kroonprins en de gezant bleken verkeerd gepolst te hebben. Engeland zou beloofd hebben, Frankrijk met 150.000 man tegen Duitschland te zullen steunen, voor het geval het tot een conflict kwam.

Nu dit alles bekend wordt, is de stemming in Duitschland op het oogenblik zeer onvriendelijk, ja in sommige Duitsche kringen verbitterd.

Engelands houding in de Marokkaansche kwestie.

In een zeer druk bezocht Lagerhuis heeft de Engelsche minister van buitenlandsche zaken, sir Edward Grey een lange rede gehouden over de jongste diplomatieke gedachtenwisseling tusschen Engeland en Duitschland. Hij bepaalde zich bijna geheel tot de Marrokkaansche kwestie en zei niets met betrekking tot Tripolis. Hij gaf een lang verhaal, van den 1en Juli af, toen de Duitsche gezant te Londen de zending van de „Panther" naar Agadir tot bescherming van de Duitsche onderdanen meedeelde en daarbij verklaarde, dat zoodra het in Marokko weer rustig was, het schip Agadir zou verlaten.

In den breede ging Grey de verschillende phasen van de Marrokkaansche kwestie na.

Op 21 Juli wezen wij, aldus de minister, den Duitschen gezant er op, dat indien de onderhandelingen met Frankrijk mislukten, Engeland verplicht zou zijn iets te doen om te waken voor de Britsche belangen en zich partij te stellen bij de bespreking van deze aangelegenheid.

De gezant antwoordde, dat hij zeker ervan was, dat Duitschland niet voornemens was handelsmonopolies te verkrijgen of op onbillijke wijze de Engelsche belangen te schaden.

Hierop antwoordde Grey, dat in het feit, dat Duitschland Agadir bleef bezetten, op zijn minst een poging was opgesloten om een handelsmonopolie te verkrijgen.

Grey verdedigde voorts de geruchtmakende rede van minister Lloyd George op 21 Juli.

Grey las daarop een lange mededeeling voor van de Duitsche regeering, welke 27 Juli werd ontvangen, waarin met genoegen werd kennisgenomen van Grey's wensch betreffende een Fransch-Duitsche regeling; verder werd verklaard, dat Duitschland ernstig wenschte de punten van wrijving met Frankrijk te verminderen en de hoop werd uitgesproken, dat het eventueel mogelijk zou zijn deze geheel te doen verdwijnen.

Grey zei, dat hij onmiddellijk zijn waardeering uitsprak voor den vriendschappelijken toon, waarin deze mededeeling was ingekleed. Hij had verder een onderhoud met den Duitschen gezant, dat een algemeen niet officieel karakter droeg, waarbij de gezant zijn leedwezen erover uitsprak, dat de Britsche openbare meening gebracht was tot vijandige gevolgtrekkingen betreffende Duitschlands optreden.

Grey antwoordde, dat dit het natuurlijke gevolg was van de plotselinge zending door Duitschland van een oorlogschip naar Agadir, maar hij gaf te kennen, dat hij op dit punt niet zou voortgaan, maar dat de Duitsche mededeeling kon worden opgevat als een nieuw uitgangspunt, en dat het niet noodig was terug te komen op zaken, welke noodzakelijk moesten leiden tot wederkeerige beschuldigingen.

Hierna besprak Grey in meer bijzonderheden de Engelsch-Duitsche onderhandelingen.

Grey sprak vervolgens over de redevoering van den Duitschen rijkskanselier von Bethmann-Hollweg in den Rijksdag en zei, dat haar toon en stemming de Engelsche regeering vertrouwen had ingeboezemd. De goede wil van Duitschland en Engeland ten opzichte van elkaar zal niet alleen versterkt zijn, doch ook die tusschen de vrienden van beide landen. Laten wij ons echter niet voorstellen, dat wij den vrede op dit oogenblik kunnen beheerschen door de betrekkingen met Duitschland te verbeteren.

Grey heeft meer dan vijf kwartier gesproken.

Spanje en Frankrijk.

Nu Frankrijk en Duitschland het eindelijk eens zijn geworden omtrent Marokko, en een oorlog daarover ternauwernood is vermeden, moet de zaak nog geregeld worden tusschen Frankrijk en Spanje. Spanje is wel geen tweede Duitschland, maar Frankrijk moet toch met dit land rekening houden. In Spanje schijnt tegen Frankrijk een bittere stemming te heerschen. Een invloedrijk senator, generaal Carranza, schrijft in een Spaansch blad over deze kwestie en zegt, dat Frankrijk Spanje bedrogen en behandeld heeft, als waren de Spanjaarden Chineezen. Eén druppel, zegt de generaal, en onze verontwaardiging loopt over. Of Spanje dan Frankrijk den oorlog zal aandoen?

Neen, dat kan Spanje niet, daarvoor is het niet sterk genoeg, maar Spanje zou zich, aldus de generaal, kunnen voorbereiden, om in een mogelijken oorlog tusschen Frankrijk en Duitschland, het laatste land te helpen, door Frankrijk in den rug aan te vallen. In Spanje hoopt men door dergelijke krasse taal Frankrijk tot voor Spanje gunstiger concessies in zake Marokko te nopen.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 23 DEC. — 6 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	G W Goodman	23 Dec.	New-York	28 Dec.	Maracaibo
Maracaibo	„	28 „	Maracaibo	28 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	28 „	New-York	28 „	La Guayra
Philadelphia	„	2 Januari	La Guayra	3 Januari	New-York
Zulia	S S Morris	6 „	New-York	6 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	25 Dec	Maracaibo	26 Dec	La Guayra
Merida	„	27 „	La Guayra	29 „	Maracaibo
Merida	„	3 Jan	Maracaibo	8 Jan.	La Guayra
Pr. Willem IV	P C v/d Graaff	22 Dec	New-York	22 Dec	Amsterdam
Pr. Fr. Hendrik	H T v d Goot	23 „	Amsterdam	25 „	New-York
Pr. Willem V	J A Aarents	31 „	New-York	1 Jan	Amsterdam
Oranje Nassau	G D Nieman	7 Jan	New-York	8 „	Amsterdam
Belgian	Williams	29 Dec.	Liverpool	30 Dec.	Galveston
Brijnhild	Backe	20 „	Norfolk	25 „	Cuba
Città di Torino	A Poggi	4 Januari	Colón	4 Jan	Genova
Patagonia	W Lerche	3 „	Hamburg	5 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Olinda H	24 Dec.	Barahona	*Isabel D*	26 Dec.	Sto Domingo
Victoria H	29 „	Maracaibo	*Virginia H*	27 „	Vela de Coro
Electra H	29 „	Maracaibo	*Gaviota H*	28 „	Maracaibo
Carlota V	28 „	Maracaibo	*Carlota V*	30 „	Maracaibo
Perla de Ozama	28 „	St Domingo	*La Preferida H*	30 „	Maracaibo
Hungaria H	28 „	Bonaire			

5 Januari wordt **H. M. ZEELAND** hier verwacht.

Drukker:
B. L. BOGAERS.